

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/98/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7125210957
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:7125210957.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudcom JUDr. Pavlom Barabasom v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa matky: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, D.- D. a otec neuvedený za účasti starej matky: G. B., A. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice na nariadenie neodkladného opatrenia a ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť v Reedukačnom centre, I. XXX, XXX XX J..

II. Matka maloletého je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Výživné je splatné vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra, I. XXX, XXX XX J..

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad resp. UPSVaR“) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.06.2025 domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti maloletému: A. B., nar. XX.XX.XXXX v Reedukačnom centra, I. XXX, XXX XX J... (ďalej aj len „Centrum“). Zároveň UPSVaR podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. UPSVaR návrh odôvodnil tým, že eviduje spisovú dokumentáciu rodiny od roku 2013 v súvislosti so žiadosťou Detskej fakultnej nemocnice Košice o prešetrenie pomerov v rodine, kedy bol ohlásený sociálny prípad z dôvodu hospitalizácie maloletého D. B. z dôvodu hnačky, vracania, intoleranciu perorálneho príjmu a dehydratáciu. Pri následnom prešetrení bytových rodinných a sociálnych pomerov v domácnosti neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, č.k. 19P/35/2017, zo dňa 12.09.2017, právoplatným dňa 22.09.2017, bol A. B. s D. B., nar. XX.XX.XXXX a K. B., nar. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. B., A. H., nar. XX.X.XXXX. Náhradný rodič sa s maloletými deťmi zdržiava na C. L. M. XX, 3. poschodí vzhľadom v 1,5 izbovom sociálnom byte M. XX N. D., I. M. E. O., ktorého nájomníčkou je samotná pani G. B.. Zariadenie bytu je úplné, hygiena v domácnosti je dobrá. Majú k dispozícii hygienické zariadenie, vaňu, elektrinu a teplú vodu, ktorú ohrievajú bojlerom. Na pranie oblečenia používajú romo práčku so sušičkou. Na prípravu a zhotovovanie pokrmov a jedál slúži plynový šporák napojený na plynovú bombu. Domácnosť je zariadená starším funkčným nábytkom a úžitkovými predmetmi. Väčšia izba slúži ako spálňa a kuchyňa. K dispozícii majú aj menší priestor na poschodí v izbe. V čase viacerých sociálnych

zisťovaní bolo v byte čisto, bola zabezpečená strava v dostatočnom množstve a oblečenie primerané danému počasiu. Náhradný rodič vnukom a vnučke zabezpečuje vhodné podmienky pre ich zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Maloletý je v školskom roku 2024/2025, žiakom 9.A/š triedy Spojenej školy sídliacej na P. C. L. M. X v D., plnil si deviaty rok povinnej školskej dochádzky. Od 02.09.2024 do 13.06.2025 vymeškal 322 neospravedlnených hodín a má 47 ospravedlnených hodín. Dochádzka maloletého je nepravidelná, slabá. Od novembra 2023 si riadne neplní povinnú školskú dochádzku, nerešpektuje školský poriadok, pokyny pedagógov, zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky, vypýta sa domov kvôli rôznym dôvodom ako únava, bolesti hlavy, brucha, rúk, nôh. Máva trávacie ťažkosti údajne kvôli požitiu alkoholu a fajčeniu marihuany. Bol sledovaný školskou psychologičkou C. G. D.. Ošetrovateľom dieťaťa je I. C. Q.. Maloletý dňa 01.09.2024 náhradnému rodičovi odcudzil mobilný telefón, čím spáchal priestupok proti majetku. Viackrát sa snažil na náhradného rodiča fyzicky s predmetmi zaútočiť, čím sa dňa 07.06.2025 dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu voči náhradnému rodičovi tým, že sa snažil na neho fyzicky zaútočiť. Dňa 09.06.2025 náhradný rodič podal na Mestský súd Košice návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého A. B.. V minulosti bol A. B. umiestnený v A. R. M. K.. D. XX, XXX XX M. na základe dohody o realizácii dobrovoľného prevýchovného pobytu zo dňa 05.09.2024, Sp. zn. : soc. 9 -2024/25, č.: 15876/2024 – 2. Pobyt bol ukončený dňa 08.01.2025. U dieťaťa bola diagnostikovaná F 70.1 Mierna duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a spotrebou pozorovania alebo liečby; F 12.2 Porucha psychicky a správania zapríčinená užívaním kanaboidov: syndróm závislosti. Dôvodom vyňatia maloletého dieťaťa z náhradného rodinného prostredia je asociálne správanie maloletého; poruchy správania - prejavy otvorenej zlosti a agresivity, verbálnej aj brachiálnej; úteky z domova; nerešpektovanie autorít; vyhrážanie a vulgárne ponižovanie vyučujúceho pred celým kolektívom; zanedbávanie plnenia povinnej školskej dochádzky; nedodržiavanie stanovených pravidiel; nerešpektovanie pokynov náhradného rodiča; potulovanie sa s partiou rovesníkov; vedenie záhaľčivého života, kde si robí to, čo sa mu zachce; ohrozenie sociálneho vývinu; údajné fajčenie, fetovanie, požívanie marihuany, omamných a psychotropných látok, alkoholických nápojov ako aj neschopnosť náhradného rodiča eliminovať spomínané vnukove nežiadúce prejavy správania sa. Maloletému dieťaťu je potrebné zabezpečiť ochranu života a zdravia, riadne plnenie povinnej školskej dochádzky, eliminovať u neho asociálne správanie, poruchy správania a poskytnúť dieťaťu potrebnú pedopsychiatrickú pomoc.

3. Uznesením Mestského súdu Košice, č.k. 12P/98/2025 - 26 zo dňa 07.07.2025 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti redukčného centra v Tornali a to do právoplatného skončenie konania.

4. Uznesením Mestského súdu Košice, č.k. 12P/98/2025 -30 zo dňa 07.07.2025 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice ustanovený maloletému za kolízneho opatrovníka.

5. UPSVaR vo svojej správe zo dňa 11.07.2025 okrem iného uviedol, že dňa 26.06.2025 tunajší úrad prešetril bytové, rodinné a sociálne pomery v domácnosti náhradného rodiča a vykonal rozhovor s A. B., ktorý priznal, že je závislý na kanaboidoch, domov sa vráti o tretej hodine ráno, potom spí a o 12:30 hodine namiesto plnenia povinnej školskej dochádzky trávi čas vo voľnom priestranstve, zahrá si futbal, ide na prechádzku, stretne sa s dievčatami. Maloletý bol poučený a upovedomený o dôsledkoch svojho neprimeraného správania. Bol motivovaný k aktívnemu a zmysluplnému využívaniu voľného času. S maloletým bol vedený výchovný, motivačný a poradenský rozhovor ohľadom prevencie, osvety a vplyve a dôsledkov vyplývajúcich z jeho nerozvážneho konania. Rozhovor bol smerovaný k uvedomeniu si a uznaniu jeho nerozvážneho správania, zabráneniu jeho opakovaného páchania priestupkov proti majetku a ďalšieho sociálnopatologického správania. Náhradný rodič prisľúbil, že zabezpečí starostlivosť nad vnukom dovtedy, kým nebude umiestnený do Reedukačného centra v Tornali.

6. Súd dňa 21.08.2025 vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky a za prítomnosti UPSVaR. maloletého a starej matky. UPSVaR zotrval na podanom návrhu a to aj z dôvodu, že maloletý dlhodobo vedie záhaľčivý spôsob život a jeho výchovu stará matky nevláda. Maloletý uviedol, že ľutuje svoje správanie.

7. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ZoR), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 76 ods. 1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

11. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 81 ods. 1 a 2 ZoR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

13. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že stará matka nedokáže zabezpečiť dohľad nad výchovou maloletého, ktorý ju svojím správaním ohrozuje a vedie záhaľčivý život. S prihliadnutím na najlepší záujem maloletého súd nariadil ústavnú starostlivosť v reedukačnom centre s prihliadnutím na výrazný výchovné problémy u maloletého. V Centre bude maloletému poskytnutá všestranná a profesionálna starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho ďalší zdravý rast a celkový vývoj.

14. Pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti matky súd prihliadol na jej majetkové pomery a zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet zariadenia v ktorom bude maloleté dieťa umiestnené s poukazom na § 81 ods. 2 ZoR, nakoľko platenie výživného je zákonnou povinnosťou každého rodiča.

15. Súd žiadne z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.